

GAMA GÜC SİSTEMLERİ MÜHENDISLIK VE TAAHHÜT A.Ş. (Turkey)

Тужител

v

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Тужен

(ICC Case No. 26696/HBH)

ВТОРО ПРАВНО МИСЛЕЊЕ НА АЦО ПЕТРОВ

11 декември, 2023 година

СОДРЖИНА

I. ВОВЕД.....	3
II. ЦЕЛ НА ПРЕДСТЕЧАЈНА РЕОРГАНИЗАЦИЈА	3
A. Предстечајната реорганизација е суштински различен вид на реорганизација.....	4
Б. Професионалните стандарди за стечајна постапка не се применуваат во предстечајната реорганизација.....	6
В. Предлог-закон за инсолвентност.....	11
III.ПРЕДСТЕЧАЈНА РЕОРГАНИЗАЦИЈА НА ТЕ-ТО	
A. ПРЕДЛОГ ЗА ПРЕДСТЕЧАЈНА РЕОРГАНИЗАЦИЈА	12
1. Стечјниот судија може да го врати Предлогот за исправка на недостатоци.....	12
2. ТЕ-ТО достави докази дека ги исполнува условите за отворање на постапката.....	12
3. Не се потребни преговори со „сите“ доверители.....	13
4. ТЕ-ТО не бил обврзан да покаже дека парницата со ГАМА завршила.....	14
5. Од ТЕ-ТО не се бараше да вклучи камата за побарувањето на ГАМА во Планот за реорганизација	14
B. МЕРКИ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ.....	15
1. Определување на мерки за обезбедување пред или заедно со Решението за поведување на претходна стечајна постапка.....	15
2. Разликата помеѓу времето на донесување на мерките за обезбедување и објавување на оглас.....	16
3. Слобода на одлучување за определување мерки за обезбедување.....	16
B.УСЛОВИ ЗА ИМЕНУВАЊЕ НА ПРИВРЕМЕН СТЕЧАЕН УПРАВНИК И НЕГОВИ КВАЛИФИКАЦИИ И УЛОГА	16
1.Г-динот Саздовски уредно подготвил извештај за финансиската состојба на ТЕ-ТО.....	17
2. Г-дин Саздовски нема судир на интереси.....	18
3. Привремениот стечаен управник е независен од државата.....	21
Г. БАРАЊЕ ЗА ИЗЗЕМАЊЕ НА СТЕЧАЈНИОТ СУДИЈА.....	23
Д. ЗА ЗАКАЖУВАЊЕТО НА РОЧИШТАТА ВО СТЕЧАЈНАТА ПОСТАПКА.....	24
1. Рочиштето на 14-ти јуни 2018 година беше соодветно.....	24
2. Времето на рочиштето на 14-ти јуни 2018 година беше соодветно.....	28
3. Исполнувањето на рокот од 8 дена од денот на одложување на рочиштето до денот на новото рочиште.....	28
IV. ПЛАНОТ ЗА РЕОРГАНИЗАЦИЈА НА ТЕ-ТО	
A. ДОСТАПНИ ИНФОРМАЦИИ НА ДОВЕРИТЕЛИТЕ НА ТЕ-ТО И ПРЕГОВОРИ ПОМЕЃУ НИВ И ТЕ-ТО.....	30
Б. ТРЕТМАН НА ПОБАРУВАЊА, ВКЛУЧУВАЈКИ ГИ ПОБАРУВАЊАТА НА ГАМА.....	31

В. ПЛАНОТ ЗА РЕОРГАНИЗАЦИЈА НА ТЕ-ТО ВКЛУЧУВА ГОДИШНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ОД ПРЕТХОДНИТЕ ПЕТ ГОДИНИ СО МИСЛЕЊЕ НА РЕВИЗОРОТ	34
Г. РОК НА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПЛАНОТ ЗА РЕОРГАНИЗАЦИЈА.....	34
Д. НЕСПРОВЕДЛИВОСТ НА ПЛАНОТ ЗА РЕОРГАНИЗАЦИЈА НА ТЕ-ТО ПОРАДИ ДАНОЧНИ ИМПЛИКАЦИИ	36
V. ИСХОД ОД ХИПОТЕТИЧКАТА СТЕЧАЈНА ПОСТАПКА НА ТЕ-ТО	
А. НЕ ПОСТОИ ОВРСКА ЗА ПРЕДВИДУВАЊЕ НА СПОРЕДБА.....	36
Б. СИМУЛАЦИЈА НА ПОСТАПКАТА ЗА ПРОДАЖБА НА ТЕ-ТО ВО ЛИКВИДАЦИОНА ПОСТАПКА И ВПАРИЧУВАЊЕ ВО ПОВЕДЕНА СТЕЧАЈНА ПОСТАПКА.....	37
В. ДОКОЛКУ ТЕ-ТО ВЛЕЗЕШЕ ВО РЕДОВНА СТЕЧАЈНА ПОСТАПКА, ДАЛИ ГАМА БИ МОЖЕЛА ДА ПОБАРА ЗАТЕЗНА КАМАТА ДО ПОЧЕТОКОТ НА СТЕЧАЈНАТА ПОСТАПКА? ИЛИ ДАЛИ ПОБАРУВАЊЕТО БИ ДОСПЕАЛО САМО НА ДАТУМОТ НА ОТВОРАЊЕ НА СТЕЧАЈНАТА ПОСТАПКА, ОЗНАЧУВАЈќИ ДЕКА НЕМА ДА ИМА ЗАТЕЗНА КАМАТА ЗА ГАМА.....	39

I. ВОВЕД

1. Адвокатите на Република Северна Македонија („Републиката“) побараа од мене да изготвам второ правно мислење во врска со арбитражата поведена од GAMA Güç Sistemleri Mühendislik ve Taahhüt A.Ş. против Републиката, како одговор на второто експертско мислење на г-дин Дејан Костовски од 4-ти август 2023 година („Второ мислење“).
2. Ова второ правно мислење го дополнува моето прво експертско мислење од 4-ти април 2023 година, целосно ја потврдува неговата содржина и дава одговор на тврдењата на г-дин Костовски во неговото второ експертско мислење.
3. Ова второ правно мислење ги побива тврдењата на г-дин Костовски, во кое детално елаборирам зашто предстечајната реорганизација е суштински различен вид на реорганизација, професионалните стандарди за стечајната постапка не се применуваат во предстечајна реорганизација, предлог-законот за инсолвеност воопшто не е применлив, стечајниот судија постапувал во согласност со закон во текот на целата предстечајна реорганизација, планот за реорганизација е во согласност со закон, именувањето и дејствијата преземени од страна на привремениот стечаен управник се согласно закон и зошто хипотетичката пресметка на г-дин Костовски е нереална и несprovедлива.
4. Потврдувам дека мислењата изразени во ова второ правно мислење се мои и се резултат на мое самостојно истражување и анализа. Исто така, разбираам дека второто правно мислење ќе биде поднесено како експертски доказ во арбитражата и дека имам обврска спрема Трибуналот да бидам вистинит и точен во моето сведочење.

II. ЦЕЛТА НА ПРЕДСТЕЧАЈНА РЕОРГАНИЗАЦИЈА

5. Како што објаснив во моето прво мислење, Законот за стечај (во натамошниот текст: ЗС) е посебен процесен закон кој го регулира започнувањето, текот и завршувањето на стечајната постапка.¹ Во второто мислење, г-дин Костовски не ја негира правната природа на Законот за стечај. Исто така, г-дин Костовски не негира дека стечајната постапка е посебна вонпарнична постапка. Како резултат на тоа, за сите работи за кои нема посебна одредба во Законот за стечај, одредбите од Законот за парничната постапка (во натамошниот текст: ЗПП), кој е општ пропис за сите граѓански судски постапки во Република Северна Македонија, се применуваат во стечајната постапка.

---

¹ Прво правно Мислење на Ацо Петров, пара.

6. Бидејќи Законот за стечај е процесен закон, неговите правила се императивни и сите странки во постапката мора да ги почитуваат. Судот е должен да ги применува по службена должност во текот на целата постапка.

A. ПРЕДСТЕЧАЈНАТА РЕОРГАНИЗАЦИЈА Е СУШТИНСКИ РАЗЛИЧЕН ВИД НА РЕОРГАНИЗАЦИЈА

7. Во своето Второ мислење, г-дин Костовски елаборира дека предстечајна реорганизација не треба да се третира како суштински различен вид на реорганизација.² Јас не се согласувам со неговите заклучоци кои се контрадикторни на документите на кои се потпира.
8. Прво, во параграф 7 од Второто мислење, г-дин Костовски не одговара на основата на мојот заклучок од моето прво правно мислење дека „предстечајна реорганизација треба да се третира како суштински различен вид на реорганизација“.³ Мојот заклучок од првото мислење се заснова на одредбата од член 215-д од ЗС, со која од примената се исклучуваат 26 членови и еден став од член од ЗС со кои се уредува постапката за реорганизација и планот за реорганизација по отворањето на стечајната постапка во предстечајната реорганизација.⁴ Спротивно на тоа, само 12 члена од постапката за „стечајна реорганизација“ се применливи и за „предстечајна реорганизација“. Членовите 215-а до 215-д од ЗС предвидуваат посебни правила кои детално ја регулираат постапката за предстечајна реорганизација, кои не се однесуваат на „обичната реорганизација“. Доколку предстечајна реорганизација не беше суштински различна од „обичната“ стечајна реорганизација, немаше да има потреба од посебни правила за неа.
9. Второ, не можејќи да ја побие основата на мојот заклучок, г-дин Костовски се обидува расправата да ја насочи кон образложението за причините зошто е воведена „предстечајната реорганизација“ во македонското стечајно право со цел да си го поддржи тврдењето дека двата вида на реорганизација не се суштински различни. Меѓутоа, причините поради кои е воведена „предстечајна реорганизација“ во Законот за стечај не можат да бидат основа за утврдување дали двете реорганизации се суштински различни или не. Г-дин Костовски вели дека намерата на законодавецот зад предстечајната реорганизација „беше да ги поттикне должностите да спроведат постапки за реорганизација со цел за побрзо завршување на стечајните постапки“.⁵ Оваа законска намера во никој случај не е во спротивност со моето мислење дека предстечајна реорганизација е суштински различна од

² Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара.7.

³ Прво правно мислење на Ацо Петров, пара.

⁴ ЗС (R-10), член 215-д.

⁵ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 7

стечајната постапка. Основата на мојот заклучок се различните правила кои важат за секоја од двете реорганизации. Господинот Костовски не дава одговор на оваа точка.

10. Трето, тврдењата на г-дин Костовски во параграф 7 од неговото Второ мислење се контрадикторни со тврдењето во параграф 13 од неговото Прво мислење дека „Вонстечајната реорганизација се разликува од постапката за стечајна реорганизација во која должникот, доверителите или стечајниот управник предлага план за реорганизација во текот на веќе отворена стечајна постапка.“.⁶

11. Четврто, постојат суштински разлики помеѓу овие два вида на реорганизација.

- Во предстечајна реорганизација сè уште има должник - функционален деловен потфат. Органите на управување на должникот сè уште ја вршат својата функција во постапката за предстечајна реорганизација и од тие причини воопшто нема именување на стечаен управник.

Спротивно на тоа, според ЗС, со отворањето на стечајната постапка престануваат правата на членовите на органите на управување, управителот, (т.е директорот или друг орган на управување), застапниците и полномошниците, како и членовите на органите на надзорот. Нивните права во однос на располагањето со имотот на стечајниот должник и други права кои соодветно се остваруваат за спроведување на стечајната постапка се пренесуваат на стечајниот управник.⁷ Оваа разлика во статусот на стечајниот должник е една од суштинските разлики што придонесува овие две постапки да се разликуваат од самиот почеток.

- Во предстечајна реорганизација, именувањето на привремениот стечаен управник е мерка на обезбедување. Неговата улога е многу ограничена според член 59 ЗС, фокусирана на спречување значително намалување на средствата на должникот со дејства на раководството на должникот до конечното одобрување на планот за реорганизација. Привремениот стечаен управник се именува откако планот ќе биде подготвен и доставен до судот од страна должникот. Членот 215-г (2) од ЗС изречно предвидува дека истовремено со донесување решение за поведување претходна постапка за испитување на условите за отворање стечајна постапка и постапка за реорганизација по изготвен план за реорганизација, стечајниот судија е должен да донесе решение со кое ќе ги определи мерките за обезбедување во членовите 58 и 59 од ЗС „со именување на привремен стечаен управник“.⁸

⁶ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 13.

⁷ ЗС (R-10), член 34.

⁸ ЗС (R-10), член 215-г(2).

Напротив, во отворената стечајна постапка се именува стечаен управник со цел целосно да го преземе управувањето на должникот до конечно одобрување на планот за реорганизација. Стечајниот управник е дури и еден од овластените предлагачи на план за реорганизација во редовна стечајна постапка, додека привремениот стечаен управник нема овластување да подготви план за предстечајна реорганизација на должникот.

- Конечно, според член 215 (2) од ЗС, овластени предлагачи на стечајна реорганизација се должникот, доверителите и стечајниот управник. Спротивно на тоа, според член 215-а од ЗС, должникот е единствениот овластен предлагач на предстечајна реорганизација.

Б. ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ СТАНДАРДИ ЗА СТЕЧАЈНА ПОСТАПКА НЕ СЕ ПРИМЕНУВААТ ВО ПРЕДСТЕЧАЈНАТА РЕОРГАНИЗАЦИЈА

12. Г-дин Костовски тврди дека во предстечајна реорганизација се применуваат сите Национални стандарди за стечајна постапка содржани во Правилникот за професионални стандарди за стечајна постапка од 2006 година⁹, дополнет во 2014 година.¹⁰ Правилникот е донесен од Министерството за економија да го регулира постапувањето на стечајните управници.

13. Истовремено, г-дин Костовски постојано се осврнува на примената на „Професионалниот стандард за минимум податоци кои треба да ги содржи планот за реорганизација кој го составува стечајниот управник“¹¹ и „Професионалниот стандард за составување на извештајот на стечајниот управник за извештајното собрание“.¹² Овие два стандарди беа создадени и применети исклучиво за стечајна реорганизација од повеќе причини.

- Г-дин Костовски не наведува дека професионалните стандарди се донесени од страна на министерот за економија врз основа на член 362 од ЗС, која му дава овластување на министерот за економија да донесе „професионални стандарди потребни за спроведување на стечајна постапка“. Оттука, Стандардите се создадени како стандарди за постапувањето на стечајните управници при извршување на нивните задачи во „отворена стечајна постапка“¹³ и како такви повеќето од нив се несоодветни да се применат на

⁹ Правилникот е објавен во Службен весник на Република Северна Македонија бр.19/2006 [C-95 Resubmitted].

¹⁰ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 9.

¹¹ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 78.

¹² Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 54.

¹³ Професионалните стандарди се содржани во Правилникот за професионални стандарди [C-95 Resubmitted] и тие се:

- Стандард за управување со паричните средства и банкарските сметки;

предстечајна реорганизација, која не ни постоела во ЗС во 2006 година кога беа донесени Стандардите. Како што беше напоменато погоре, во предстечајна реорганизација не се именува стечаен управник.

- „Професионалниот стандард за минимум податоци кои треба да ги содржи планот за реорганизација кој го составува стечајниот управник“ од самиот наслов, јасно е дека овој стандард се применува само на планот поднесен по отворањето на стечајната постапка од страна на стечајниот управник. Овој стандард се применува на план подготвен за редовна стечајна реорганизација, а не на план за предстечајна реорганизација.

Наспроти тоа, во предстечајна реорганизација, планот за реорганизација го подгтува должностникот кој потоа го поднесува планот за реорганизација заедно со предлогот за отворање стечајна постапка.¹⁴ На тој начин, одредбите на ЗС за предстечајна реорганизација го ставаат единствено должностникот како задолжен за подготовката и поднесувањето на планот за реорганизација до судот, повикувајќи се на флексибилност за да се избегне редовна стечајна постапка што ја води професионален стечаен управник.

- Професионалните стандарди се донесени со цел да се операционализираат одредбите на ЗС и тие не можат да создадат нови барања за план за предстечајна реорганизација, надвор од оние предвидени во самиот ЗС.
- Наведениот Стандард е соодветно имплементиран кога други страни (различни од стечајниот управител) кои се активно легитимирали за поднесување на планот за реорганизација.¹⁵ За да се избегнат какви било сомнежи, „другите страни активно легитимирали за поднесување план за реорганизација“ се доверителите и должностникот, како што е предвидено во член 215 (2) од ЗС (кој не се применува во предстечајна реорганизација). Од таа причина во последниот параграф од овој Стандард, меѓу другото е предвидено дека „Ако планот за реорганизација не го поднесува стечајниот управник, туку други овластени предлагачи, **стечајниот управник** ќе

-
- Стандард за попис на имот на стечајниот должностник, составување на листа на доверители и почетниот стечаен биланс;
  - Стандард за составување на извештајот на стечајниот управник за извештајното собрание;
  - Стандард за минимум податоци кои треба да ги содржи планот за реорганизација кој го поднесува стечајниот управник;
  - Стандард за вршење контрола над извршување на планот за реорганизација;
  - Стандард за образец за завршен извештај на стечајниот управник за извршени уплати и исплати;
  - Стандард за образец за месечен извештај;
  - Стандард за начинот на водење и чување на документација.

¹⁴ ЗС, (R-10), член 215-а (1).

¹⁵ Професионалниот стандард за минимум податоци кои треба да ги содржи планот за реорганизација кој го составува стечајниот управник (C-95 Resubmitted) стр.22, вториот параграф пред крајот.

побара увид во предложениот план за реорганизација, како би утврдил во која мерка тој план ја задоволува содржината пропишана со овој национален стандард...“.¹⁶

Бидејќи Стандардот предвидува дека „*стечајниот управник ќе побара увид во предложениот план*“, очигледно е дека споменатиот стандард може да се применува само кога е назначен стечаен управник, а тоа е во „редовна“ стечајна реорганизација. За разлика од тоа, во предстечајна реорганизација не е назначен стечаен управник, туку само „*привремен стечаен управник*“, кој има многу поинаква улога од стечајниот управник и не е стечаен управник.

- „Професионалниот стандард за составување на извештајот на стечајниот управник за извештајното собрание“: насловот експлицитно наведува дека овој Стандард се однесува на Извештај подготвен од стечајниот управник за извештајно собрание на Собранието на доверители, што значи дека се однесува на Извештајот подготвен по отворањето на стечајната постапка. Ваквиот извештај е наменет за Извештајното собрание на кое Собранието на доверители (составено од сите доверители со утврдени побарувања) во согласност со член 96 и 97 од ЗС, меѓу другото, треба да донесе одлука дали должникот ќе биде ликвидиран и неговиот имот ќе се продаде или ќе се изврши реорганизација над должникот. Од таа причина, во вториот став од Воведот на наведениот стандард е предвидено дека „*Извештајот кој го поднесува стечајниот управник е еден од најбитните документи во стечајната постапка, бидејќи врз основа на поднесениот извештај, доверителите одлучуваат дали деловниот потфат на должникот ќе биде затворен и ликвидиран или привремено продолжен и ќе биде прифатена иницијатива за подготовкa на план за реорганизација.*“¹⁷ Исто така, Професионалниот стандард предвидува дека „*Планот за реорганизација мора на еден несомнителен начин да ги прикаже можностите на доверителите за нивното поволно намирување во постапката за реорганизација, споредбено со намирувањето преку впарчување на имотот на стечајниот должник*“¹⁸.

Спротивно на тоа, во постапка за предстечајна реорганизација, којашто е изричо регулирана со ЗС,¹⁹ не се одржува Собрание на доверители, ниту пак постои Извештајно собрание на Собранието на доверители. Привремениот стечаен управник нема овластување според ЗС да подготвува извештај којшто ќе служи како

¹⁶ Професионалниот стандард за минимум податоци кои треба да ги содржи планот за реорганизација кој го составува стечајниот управник, (C-95 Resubmitted) стр. 22-23.

¹⁷ Професионалниот стандард за составување на извештајот на стечајниот управник за извештајното собрание, I Вовед, параграф 2.

¹⁸ Професионалниот стандард за минимум податоци кои треба да ги содржи планот за реорганизација кој го составува стечајниот управник, (C-95 Resubmitted) стр. 20.

¹⁹ ЗС (R-10), Член 215-а, 215-б, 215-в, 215-д.

основа доверителите да одлучуваат дали деловниот потфат треба да биде затворен и ликвидиран или пак дали деловниот потфат треба привремено да продолжи и иницијативата за подготвување на Планот за реорганизација ќе се прифати. На рочиштето за одлучување и гласање по однос на Планот за предстечјна реорганизација на должникот, доверителите единствено одлучуваат дали да го прифатат планот или да го отфрлат.²⁰

Покрај обврската за заштита на имотот на должникот како што е предвидено во Член 59 од ЗС, член 215 – г (2) од ЗС експлицитно предвидува многу тесно овластување на привремениот стечаен управник во постапката за предстечјна реорганизација: да ги извршува должностите утврдени со решението на стечајниот судија, а доколку е потребно, да ги испита сите податоци врз основа на кои се заснова Планот за реорганизација²¹ и да го вреднува износот на побарувањата за целите на гласање за Планот за реорганизација.²² Ваквата тесна утврдена улога на привремениот стечаен управник во постапка за предстечјна реорганизација, го прави Професионалниот стандард неприменилив.

Накратко, Извештајот има за цел да им помогне на доверителите да одлучат за една од двете опции пред нив: Прво, да го ликвидираат должникот и да го продадат неговиот имот или Второ, да дозволат реорганизација на должникот. Во предстечјна реорганизација доверителите немаат две опции пред себе, туку само една. Тие одлучуваат само дали да го усвојат планот или да го одбијат и немаат опција да одлучат да спроведат ликвидација на должникот и да го продадат неговиот имот. Од таа причина, во предстечјна реорганизација не е потребна споредба помеѓу исходот од намирања на доверителите при реорганизација и ликвидација на должникот со продажба на неговиот имот.

14. Врз основа на горенаведеното, мое мислење е дека г-дин Костовски греши кога тврди дека Професионалниот стандард за минимум податоци кои треба да ги содржи планот за реорганизација кој го поднесува стечајниот управник и Професионалниот стандард за составување на извештајот на стечајниот управник за извештајното собрание, се применуваат во предстечјна реорганизација. Од оваа грешка произлегуваат голем број на погрешни заклучоци во неговото Второ мислење, особено неговиот заклучок дека Планот за реорганизација изготвен од страна на должникот ТЕ-ТО, не е во согласност со Националните стандарди.²³

15. Во параграф 9 од неговото Второ мислење, г-дин Костовски го правда своето погрешно тврдење дека двата наведени професионални стандарди за водење на стечајната постапка се применуваат и за предстечјна реорганизација, со

---

²⁰ ЗС (R-10), Член 215-д (3) и (4).

²¹ ЗС (R-10), член 215-д (2)

²² ЗС (R-10), член 215-д (2)

²³ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 54.

изедначување на Професионалните стандарди за водење на стечајната постапка со наводни принципи врз кои се заснова стечајната постапка.²⁴ Г-дин Костовски не идентификува никаков принцип на стечајната постапка на кој истиот се потпира, ниту пак наведува некоја одредба од ЗС каде што се предвидени такви принципи. Исто така, тој не објаснува зошто судот треба да ги примени двета наведени професионални стандарди за водење на стечајната постапка на предстечајна реорганизација. Исто така, г. Костовски погрешно тврди дека Националните стандарди за водење на стечајна постапка се предвидени во ЗС и во Правилникот за професионални стандарди на стечајната постапка.

16. Ваквото тврдење на г-динот Костовски е погрешно бидејќи ЗС само дава правна основа за Министерството за економија да донесе Правилник за професионални стандарди на стечајната постапка во член 362(1), но ЗС не предвидува ниту еден таков стандард. Професионалните стандарди за водење на стечајната постапка, наречени и „национални стандарди“, се предвидени единствено во наведениот Правилник донесен од страна на министерот за економија. Всушност може да се каже дека г-дин Костовски неуспешно се обидува да создаде конфузија, со наведување дека постојат „национални стандарди за стечајна постапка“, кои се различни од „професионалните стандарди за водење на стечајна постапка“. Токму напротив, Националните стандарди се исти со Професионалните стандарди за водење на стечајна постапка. Не постојат други стандарди за водење на стечајната постапка, освен оние предвидени во Правилникот за професионалните стандарди на стечајната постапка.
17. Во параграфите 10-13 од своето Второ мислење, г-дин Костовски го оправдува своето погрешно тврдење дека Професионалните стандарди за водење на стечајната постапка се применуваат и за постапка за предстечајна реорганизација, правејќи споредба помеѓу претстечајна постапка и Законот за вонсудско спогодување од 2014.²⁵ Ваквата споредба е апсолутно неадекватна, бидејќи постапката за вонсудско спогодување е управна, а не судска постапка. Таа се спроведува од Министерството за економија, додека предстечајна реорганизација се спроведува пред суд во вонпарнична постапка. Оттука, произлегува дека истите правила не можат да важат за вонпарнична судска постапка што се води според Законот за стечај. Никаде во Второто мислење г. Костовски не се повикува на ниту еден одредба во ниту еден закон со која би се предвидувало дека „Професионалните стандарди за водење на стечајна постапка“ се применуваат на вонсудска постапка за спогодување.

---

²⁴ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 9.

²⁵ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 10-13.

В. ПРЕДЛОГ – ЗАКОН ЗА ИНСЛОВЕНТНОСТ

18. Г-дин Костовски се повикува на Предлог-законот за инсолвентност („Предлог-законот“).²⁶ Предлог-законот е се' уште во собраниска процедура. Нема информации дали воопшто ќе биде донесен, кога и во каква форма.
19. Г-дин Костовски се обидува да ги прикаже одредбите од Предлог-законот за инсолвентност како задолжителни за судовите во стечајна постапка. Исто така, г-дин Костовски ги објаснува целите и принципите на предстечајната реорганизација, според Предлог-законот за инсолвентност, иако тие не можат да имаат ретроактивно дејство врз постапките што се водат според Законот за стечај. Ретроактивното дејство на законите е забрането со член 52 став 4 од Уставот на Република Северна Македонија,²⁷ освен во случаи кога тоа е пополовано за граѓаните.²⁸
20. Предлог-законот е подготвен во 2021 година, а во 2023 година, Владата го испрати до Собранието. Законот сè уште не е на дневен ред во Собранието и нема информации кога ќе се најде на дневен ред на Собранието.
21. Во Република Северна Македонија, закони кои не се усвоени, не се дел од правниот поредок. Позитивно-важечкото право се толкува согласно предлог-прописи кои не се дел од правниот систем на државата.
22. Оттука, произлегува дека одредбите од Предлог-законот за инсолвентност не можат никако да се применат, ниту на теоретски, ниту на практично ниво, за да се оцени предстечајна реорганизација на ТЕ-ТО.

---

²⁶ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара.14-23.

²⁷ Објавено во Службен весник на Република Северна Македонија, бр. 52/1991, со последователни измени

²⁸ Членот 52 од Уставот на РСМ пропишува:

„Законите и другите прописи се објавуваат пред да влезат во сила.

Законите и другите прописи се објавуваат во „Службен весник на Република Македонија“ најдоцна во рок од седум дена од денот на нивното донесување.

Законите влегуваат во сила најрано осмиот ден од денот на објавувањето, а по исклучок, што го утврдува Собранието, со денот на објавувањето.

Законите и другите прописи не можат да имаат повратно дејство, освен по исклучок, во случаи кога тоа е пополовано за граѓаните.“

III. ПРЕДСТЕЧАЈНА РЕОРГАНИЗАЦИЈА НА ТЕ-ТО

А. ПРЕДЛОГ ЗА ПРЕДСТЕЧАЈНА РЕОРГАНИЗАЦИЈА

1. Стечајниот судија може да го врати Предлогот за исправка на недостатоци.

23. Г-дин Костовски наведува дека во моето прво мислење го превидив фактот дека „Законот за стечај не му дава можност на стечајниот судија во претходна стечајна реорганизација да го врати предлогот на доуредување во смисла на доставување докази дека се исполнети условите за отворање стечајна постапка“. ²⁹ Јас не се согласувам.

24. Членот 215-т (4) од ЗС изречно предвидува дека доколку Судијата смета дека Предлогот за започнување на предстечајна реорганизација е нерегуларен, бидејќи Предлогот или планот содржи недостатоци и технички грешки што може да се исправат, Стечајниот судија треба да му нареди на должникот во рок од 8 дена да го измени Предлогот и Планот. Г-дин Костовски го игнорира фактот дека можат да се поправат и „недостатоците“ на Предлогот за поведување постапка за предстечајна реорганизација, а не само да се поправаат (корегираат) техничките грешки.

25. Целта на барањето за информации од стечајниот судија била да се измени Предлогот и Планот согласно член 215 –т (4). ³⁰ Со тој поднесок се даваат инструкции на должникот да го корегира Предлогот за поведување на постапка за предстечајна реорганизација во наведениот рок од 8 дена, за да може постапката, која е од итна природа, да продолжи во следна фаза.

2. ТЕ-ТО достави докази дека ги исполнува условите за отворање стечајна постапка

26. Г-дин. Костовски сè уште погрешно се држи до тезата дека не се исполнети условите за отворање стечајна постапка на ТЕ-ТО. ³¹ Како што е наведено во моето прво мислење, заедно со предлогот за отворање стечајна постапка со однапред подготвен план од должникот, должникот мора да достави и докази дека е исполнет еден од двата алтернативни услови за отворање на стечајна постапка од член 5 од ЗС.³² Поточно, должникот мора да обезбеди доказ дека не е во можност да плати или дека се соочува со идна неможност за плаќање.

27. Г-дин Костовски го игнорира ставот 5 од член 5 од ЗС за идна инсолвентност на должникот како еден од условите за отворање стечајна постапка. ТЕ-ТО се соочувал

²⁹ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара 24

³⁰ Барање за информации од Основниот Граѓански суд, од 30ти април 2018 (C-91)

³¹ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара 25 - 27

³² Второ експертско мислење на Ацо Петров, пара 62-66

со идна неможност за плаќање, па согласно тоа ги исполнува условите за отворање на стечајна постапка.³³

3. Не се потребни преговори со „сите“ доверители

28. Во параграф 31 од Второто мислење, г. Костовски погрешно наведува дека „ТЕ-ТО не доставил соодветни докази за известувањата испратени до сите доверители, достапноста на информациите до сите доверители и текот на преговорите со доверителите во согласност со должноста на судот“.³⁴
29. Ова е погрешен заклучок на г-дин Костовски бидејќи тој го користи терминот „сите доверители“ низ текстот на параграфот 31. Ниту во ЗС, ниту во дописот за уредување на судот од 30ти април 2018 година, терминот „сите доверители“ не се користи за описување на постапката за подготвување на планот за отворање на постапка за предстечајна реорганизација и преговори со доверителите.³⁵ Членот 215-б (2), точка 4 од ЗС бара планот да содржи и „податоци за постапката за подготвување на планот за реорганизација, вклучувајќи ги податоците за испратени известувања, достапност на информациите на доверителите и текот на преговорите“.³⁶ Во дописот за уредување, исто така се наведува дека планот не содржи податоци за подготовкa на планот „вклучувајќи податоци за испратени известувања, достапност на информации до доверителите и текот на преговорите“.³⁷ Како одговор, ТЕ-ТО до судот доставил писмени докази од кореспонденцијата со доверителите во однос на нивните изјави за Планот за реорганизација.³⁸
30. Со тоа ТЕ-ТО постапил во согласност со член 215-б, став 2, точка 4 од Законот за стечај и во согласност со барањето за информација од страна на судот и немал должност да ги извести и да одржува преговори со сите доверители. Член 215-б, став 2 точка 4 од Законот за стечај не предвидува обврска преговорите помеѓу должникот и доверителите да бидат финализирани. Исто така, консолидираната верзија на Планот за реорганизација на ТЕ-ТО од бти јуни 2008 година, не претставува нов план, туку само изменета и модифицирана верзија на претходно поднесениот План, во согласност со коментарите и забелешки дадени од страна на некои од доверителите коишто ТЕ-ТО ги прифатил во својот Извештај од 30ти мај 2018 година³⁹ и на рочиштето на 5ти јуни 2018 година.⁴⁰ Од таа причина, не

³³Правно мислење на Ацо Петров, пара 65 (Во кое нотира дека ТЕ-ТО приложил ревизорски извештај кој во целост ја описува економската и финансиска состојба на ТЕ-ТО)

³⁴Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара 31

³⁵Барање за информација од Основен Граѓански Суд од 30ти април 2018 година (С-91)

³⁶Закон за стечај (R-10), Член 215-б став 2 точка 4 ЗС.

³⁷Барање за информација од Основен Граѓански Суд од 30ти април 2018 година (С-91)

³⁸Дополнителни информации од ТЕ-ТО од ден 2ри мај 2018 година (С-92)

³⁹Извештај од страна на ТЕ-ТО до Основен Граѓански суд, како одговор на забелешките и приговорите од ГАМА, од ден 30ти мај 2018 година.

⁴⁰Записник од рочиште пред Основен Граѓански суд, од ден 14ти јуни 2018 година (Exhibit C-102)

постоела обврска ТЕ-ТО да спроведе преговори со доверителите на таквата консолидирана верзија, ниту пак да ги покани доверителите да се поднесат коментари на консолидираната верзија на Планот. Консолидираната верзија од Планот е резултат на прифаќањето на забелешките дадени од страна на доверителите, па согласно тоа не била потребна покана за нова тура на забелешки.

4. ТЕ-ТО не бил обврзан да покаже дека парницата со ГАМА завршила

31. Во параграф 32 од Второто мислење, Г-дин Костовски наведува дека во Планот за реорганизација, побарувањето на ГАМА против ТЕ-ТО било вклучено спротивно на Законот за стечај и дека ТЕ-ТО не навело дека во тек е парница со ГАМА во врска со тоа тврдење. Г-дин Костовски наведува дека „стечајниот судија морал да побара од ТЕ-ТО да достави докази дека судскиот спор е прекинат за да му дозволи да го вклучи побарувањето на ГАМА во Планот за реорганизација“.⁴¹ Дополнително, г-дин Костовски наведува дека во дописот за уредување на предлогот и планот, стечајниот судија побарал од ТЕ-ТО да даде изјава за тоа дали побарувањето на ГАМА е оспорено, а ТЕ-ТО не достави докази дека парницата е прекината.
32. Г-дин Костовски не наведува според кој член од ЗС судот треба да бара доказ од ТЕ-ТО дали судската постапка поведена од страна на ГАМА е прекината. Со самото признавање на побарувањето на ГАМА од страна на ТЕ-ТО, се смета дека тоа побарување е утврдено побарување во Планот за реорганизација и дека постои јасна намера ТЕ-ТО да ја подмири таа обврска на начин и динамика предвидени во Планот. Исто така, самото признавање на побарувањето на ГАМА во планот за реорганизација ја застарило парницата помеѓу ГАМА и ТЕ-ТО, бидејќи побарувањето на ГАМА влезе меѓу побарувањата на ТЕ-ТО кои би се намириле преку реализација на Планот, а наведеното барање повеќе не се решава надвор од Планот.

5. Од ТЕ-ТО не се бараше да вклучи камата за побарувањето на ГАМА во Планот за реорганизација

33. Г-дин Костовски тврди дека побарувањето на ГАМА било неправилно вклучено во Планот за реорганизација без да се пресметува законска казнена камата. По тој основ, г-дин Костовски наведува дека во Планот за реорганизација не биле правилно утврдени побарувањата, а со тоа и не биле правилно утврдени ниту гласачките права на доверителите на ТЕ-ТО.⁴²
34. Г-дин Костовски го игнорира фактот дека пред поведување на постапка за предстечјна реорганизација на ТЕ-ТО, постоеше спор помеѓу ГАМА и ТЕ-ТО за

⁴¹ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара.33.

⁴² Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара.34.

тоа дали побарувањето на ГАМА е доспеано. ТЕ-ТО го призна само главниот износ на побарувањето на ГАМА во Планот за реорганизација, додека затезната камата остана спорна меѓу двете страни. Оттука, имајќи предвид дека со Планот за реорганизација на ГАМА и беше признаено само главното побарување, нејзините гласачки права беа утврдени според висината на главното побарување. Затоа во постапката за предстечајна реорганизација на ТЕ-ТО, правилно се утврдени избирачките права на доверителот ГАМА.

Б. МЕРКИ НА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ

1. Определување на мерки на безбедност пред или заедно со решението за поведување на претходна стечајна постапка

35. Во параграф 71 од моето прво мислење, објаснив дека „одредбите од член 58 (3) од ЗС ја надополнуваат онаа од член 215-г (2).“ Во параграф 40 од неговото Второ мислење, г-дин Костовски ја нарекува мојата позиција контрадикторна бидејќи му овозможува на стечајниот судија да донесе мерки на безбедност уште пред донесување на Решение за поведување претходна постапка, заради заштита на интересите на доверителите.
36. Мојата позиција е во согласност со одредбите од член 215-г (2) ЗС, кои изречно упатуваат на примената на член 58 и 59 при определување мерки на обезбедување од страна на стечајниот судија. Одредба од член 58 (3) изречно му дозволува на стечајниот судија да донесе Решение за определување на мерки на обезбедување дури и пред да донесе Решение за поведување на претходна постапка.⁴³
37. Исто така, не се согласувам со изјавата на г-дин Костовски дека „процесно правната претпоставка за судот воопшто да може да донесе Решение за мерки за обезбедување и во стечајна постапка согласно Член 58 став 3, како и во предстечајна реорганизација согласно член 215-г став 2 од Законот за стечај, е должник да достави уреден предлог за отворање на стечајна постапка.“⁴⁴ Оваа констатација е заснована на погрешна премиса дека во предстечајна реорганизација членот 58 (3) не се применува, поради што не е возможно судот да донесе Решение за определување на мерка за обезбедување пред стечајниот суд да донесе Решение за поведување на претходна постапка. Всушност, член 215-г (2) од ЗС експлицитно упатува на примената на член на член 58 и 59 од ЗК при утврдување на мерки за обезбедување во предстечајна реорганизација. Затоа останувам на мислењето дека член 215-г(2) од ЗС, заедно со член 58(3) од ЗС, дозволуваат стечајниот судија во предстечајна реорганизација да донесе Решение за определување на времени мерки

⁴³ ЗС (R-10), член 58(3) („Стечајниот судија решението за определување на мерки за обезбедување може да го донесе заедно со решението за поведување на претходната постапка за испитување на условите за отворање на стечајна постапка или пред да го донесе решението за поведување на претходна постапка“)

⁴⁴ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара 41

пред и заедно со Решението за поведување на претходна стечајна постапка, за целите на заштита на интересите на доверителите.

2. Разлики помеѓу времето на донесување на мерки за обезбедување и објавување на оглас

38. Во параграф 42 од неговото Второ мислење, г-дин Костовски погрешно тврди дека одредбата од член 215 – г (3) од ЗС го обврзува стечајниот судија да објави оглас во истиот момент кога ќе го донесе Решението за определување мерки за безбедност. Одредбата од член 215-г (3) може да се примени само ако претходно се донесени и Решението за поведување претходна постапка и Решението за определување мерки за обезбедување. Во ситуација кога стечајниот судија донел Решение за определување привремени мерки пред да донесе Решение за поведување претходна постапка согласно член 58 став 3 од ЗС, одредбата за објавување оглас од член 215 – г (3) е неприменлива сè до моментот на донесување на Решение за поведување на претходна постапка. Дури тогаш, кога ќе бидат усвоени двете Решенија, огласот може да се подготви за објавување, како што е предвидено во чл. 215-г (3).

39. Според мене, стечајниот судија во предстечајна реорганизација на ТЕ-ТО постапил согласно член 215 – г (3) и член 58 (3) од ЗС, кога огласот за поведување на претходна постапка за предстечајна реоорганизација на ТЕ-ТО беше објавен откако се усвои Решение за поведување претходна постапка.

3. Слобода на одлучување за определување на мерки на обезбедување

40. Неопходно е да се нагласи дека судијата има слобода во оценувањето на доказите, дали ќе определи мерка на обезбедување или не. Прагот што треба да се исполни зависи од тоа дали доколку не се донесе мерката за обезбедување, ќе настане поголема штета од онаа што би настанала доколку не се определи мерката.

41. Имајќи го ова предвид останувам на ставот дека донесувањето на Решение за определување мерки на обезбедување пред донесување на Решение за поведување на претходна постапка не е спротивно на Законот за стечај.

В. УСЛОВИ ЗА ИМЕНУВАЊЕ НА ПРИВРЕМЕН СТЕЧАЕН УПРАВНИК И НЕГОВИ КВАЛИФИКАЦИИ И УЛОГА

42. Во моето Прво мислење, изјавив дека една од привремените мерки за обезбедување што може да се изрече во претходна стечајна постапка е именување на привремен стечаен управник, согласно член 58 (2) став и 59 од Законот за стечај. Г-динот Костовски не приговара на мојата позиција во однос на ова прашање.

1. Г-динот Саздовски уредно подготвил извештај за финансиската состојба на ТЕ-ТО

43. Во Второто мислење, г-дин Костовски наведува дека привремениот стечаен управник, Маринко Саздовски, изготвил Извештај за економско-финансиската состојба на ТЕ-ТО спротивно на Националните интереси за стечај, односно спротивно на Прилог бр.3 од Професионалниот стандард за составување на извештајот на стечајниот управник за извештајното собрание.⁴⁵
44. Ваквиот навод на г-динот Костовски е неточен поради три причини.
45. Прво, спротивно на тврдењето на г-дин Костовски, Професионалниот стандард за составување на извештај на стечајниот управник за извештајно собрание не се применува на Извештајот за економско-финансиската состојба на ТЕ-ТО подготвен од г-дин Саздовски. Овој Професионален стандард, како што е објаснет во параграф 13 погоре, се применува само на Извештај подготвен од стечаен управник во редовна стечајна постапка. Таквиот вид на Извештај е поднесен на Првото Извештајно Собрание на Собрание на доверители, којшто се одржува по отворање на стечајната постапка. Извештајот на г-дин Саздовски е Извештај подготвен од страна на привремен стечаен управник по барање на стечајниот судија врз основа на член 59 (2) од ЗС, а не е Извештај подготвен од стечаен управник. Извештајот не е поднесен на Извештајно собрание на Собранието на доверители (коешто се одржува по отворање на стечајната постапка), туку на рочиште за изјаснување по Планот за предстечајна реорганизација на должникот ТЕ-ТО.
46. Второ, Маринко Саздовски не е именуван за стечаен управник на ТЕ-ТО, туку како привремен стечаен управник во постапка за предстечајна реорганизација на ТЕ-ТО.
47. Трето, како што веќе беше утврдено горе, во параграф 13, Професионалниот стандард за составување на извештај на стечајниот управник за извештајно собрание бил усвоен во 2006 година, односно 7 години пред да биде воведена предстечајната реорганизација во Законот за стечај.
48. Од тие причини, според мене Професионалниот стандард за составување на извештај на стечајниот управник за извештајно собрание не може да се применува на Извештајот за економско-финансиска состојба на ТЕ-ТО подготвен од страна на привремениот стечаен управник г-дин Саздовски.

---

⁴⁵ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара 54.

2. Г-дин Саздовски немал судир на интереси

49. Во Второто мислење, г-дин Костовски, тврди дека „именувањето на Маринко Саздовски како привремен стечаен управник на ТЕ-ТО во услови кога истовремено бил предложен од ТЕ-ТО како независно стручно лице за вршење на надзор над спроведувањето на Планот за реорганизација, претставува очигледен судир на интереси, во спротивност со Етичкиот кодекс за стечајни управници.“⁴⁶ Поконкретно, г-дин Костовски тврди дека назначувањето на Саздовски било спротивно на точка 4 став 2 и 3, точка 6 став 1,2,3 и 4 од Етичкиот кодекс.⁴⁷
50. Чудно е што г-дин Костовски не се осврна на наводните повреди на Етичкиот кодекс во своето Прво мислење, туку за прв пат ги спомна само во своето Второ мислење. Тврдењето на господинот Костовски е погрешно од следните причини.
51. Прво, г-дин Костовски пропушта да спомене дека член 246 (1) од ЗС му дозволува на стечајниот управник да врши надзор над спроведувањето на Планот за реорганизација во редовна стечајна реорганизација.⁴⁸ *Argumentum a maiore ad minus*, земајќи предвид дека Законот за стечај не го смета за судир на интереси назначувањето на стечајниот управник како лице кое треба да врши надзор над спроведувањето на Планот за реорганизација, при редовна стечајна реорганизација, не може да има судир на интереси при именувањето на привремениот стечаен управник како лице за надзор над спроведувањето на Планот за реорганизација во предстечајна реорганизација. Поради споменатите причини, г-дин Костовски греши кога тврди дека „именувањето на Маринко Саздовски како привремен стечаен управник на ТЕ-ТО во услови кога истовремено бил предложен од ТЕ-ТО како независно стручно лице за вршење на надзор над спроведувањето на Планот за реорганизација, претставува очигледен судир на интереси.“⁴⁹
52. Второ, именувањето на г-дин Саздовски за привремен стечаен управник на ТЕ-ТО не е спротивно на одредбите на Етичкиот кодекс на кој се повикува г-дин Костовски. Точка 4 став 2 од Етичкиот кодекс пропишува:

⁴⁶ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 47

⁴⁷ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 48-50.

⁴⁸ ЗС (R-10), Член 246 (1) вели:

“(1)Надзорот над спроведувањето на планот за реорганизација по завршувањето на стечајната постапка може да му се довери на стечајниот управник или на други лица (контролор). За таа цел ќе продолжат да постојат и оластувањата и обврските на стечајниот управник и на членовите на одборот на доверители, доколку е основан таков одбор, како и надзорот на стечајниот судија. Во овој случај ќе се применува членот 59 став (4) од овој закон.”

⁴⁹ Второ мислење на Дејан Костовски, пара. 47

2) Стечајниот управник мора да биде независен во однос на другите лица кои би можеле да влијаат врз одлучувањето или резултатот од неговата работа во стечајната постапка.”⁵⁰

53. Г-дин Костовски не упатува на ниту една ситуација што може да доведе до заклучок дека г-дин Саздовски бил зависен во однос на кое било лице коешто можело да влијае во процесот на одлучување или на резултатот од неговата работа во стечајната постапка. Оттука, погрешно е тврдењето на г-дин Костовски дека именувањето на Саздовски за привремен стечаен управник на ТЕ-ТО, е спротивно на точка 4 став 2 од Етичкиот кодекс.

54. Точка 4 став 3 од Етичкиот кодекс пропишува:

3) Пред прифаќањето на именувањето, стечајниот управник е должен да испита дали постојат било какви деловно-финансиски врски со стечајниот должник или со други лица поврзани со стечајниот должник кои би можеле да претставуваат пречка, односно да влијаат на постапувањето и одлучувањето на стечајниот управник како и за постоењето на околности кои претставуваат законска пречка да биде именуван за стечаен управник и да го извести судот.”⁵¹

55. Во Второто мислење на г-дин Костовски не е наведена било каква можна деловно-финансиска врска што би можела да постои помеѓу Саздовски и стечајниот должник ТЕ-ТО или со други лица поврзани со стечајниот должник ТЕ-ТО, ниту друга законска пречка, за да биде определен како привремен стечаен управник. Затоа тврдењето на г-дин Костовски е погрешно дека со именување на г-дин Саздовски како привремен стечаен управник, се повредува точка 4 став 3 од Етичкиот кодекс.

56. Трето, именувањето на г-дин Саздовски за привремен стечаен управник на ТЕ-ТО не е спротивно на точка 6 став 1,2,3 и 4 од Етичкиот Кодекс на стечајни управници.

- 1) Стечајниот управник е должен да ги извршува своите должности така што нивното извршување да не го подреди на личниот интерес, ниту меѓу нив да предизвика судир (во понатамошниот текст: судир на интереси).
- 2) Стечајниот управник мора да избегне ситуации во кои совесниот трговец разумно заклучува дека ситуацијата наликува на конфликт на интереси.
- 3) Судирот на интереси настанува кога стечајниот управник има лични интереси кои влијаат или можат да влијаат на совесен трговец, можат да влијаат на правилно извршување на должноста стечаен управник.

---

⁵⁰ Етички кодекс за стечајни управници (С-90), точка 4, став 2.

⁵¹ Етички кодекс за стечајни управници (С-90), точка 4, став 3.

4) Ако дојде до судир на интереси или по именувањето на стечајниот управник се утврди дека постои таков судир, стечајниот управник е должен веднаш да поднесе барање за свое разрешување од должноста стечаен управник.”⁵²

57. Согласно Второто мислење на г-дин Костовски,⁵³ г-дин Саздовски имал личен финансиски интерес планот за реорганизација да биде прифатен од страна на доверителите, имајќи предвид дека со истиот план за него е предвиден месечен надоместок од 40.000,00 денари (приближно 700 американски долари) во периодот од 12 години.

58. Не постои законска пречка поради која привремениот стечаен управник не може да биде во улога на лице кое врши надзор над спроведувањето на Планот за реорганизација. Да постоеше таква забрана, законодавецот ќе ја регулираше. Исто така, г-дин Костовски игнорира дека Етичкиот кодекс на ниту еден начин не го дефинира примањето на награда за работа што ја извршил стечајниот управник во стечајната постапка, како недозволен личен интерес. Напротив, точка 6 став 5 од Етичкиот кодекс предвидува дека: „Стечајниот управник не може да договора ниту да прима бил каков вид на надокнада или да има друга корист за должностите кои ги извршува како стечаен управник, освен наградата за работа и надоместокот на материјални трошоци кои ги одобрува Судот.”⁵⁴

59. Ангажирањето на г-дин Саздовски како лице за надзор над спроведувањето на Планот за реорганизација е дејствие во рамките на спроведувањето на постапката за предстечајна реорганизација на ТЕ-ТО и ветувањето и примањето на награда за таа работа, не може да биде основа за создавање на судир на интереси на г-дин Саздовски. Доколку ТЕ-ТО или поврзаните компании на ТЕ-ТО му ветиле на г-дин Саздовски ангажман со награда надвор од спроведувањето на Планот за реорганизација, тогаш тоа би претставувало недозволен личен интерес во смисла на точка 6 став 1 до став 4 од Етичкиот кодекс. Дотолку повеќе што висината на предложениот надомест не е во спротивност со ниту едно правило од Законот за стечај, подзаконските акти засновани на него или Етичкиот кодекс. Согласно тоа, стојам на моето тврдење дека примањето на месечен надоместок од 40.000,00 денари не е невообичаено и не создава никаква причина за сомневање во независноста и непристрасноста на привремениот стечаен управник, изнесено во моето прво мислење во параграф 84.

60. Врз основа на ЗС, наградата и надоместокот на трошоците на привремениот стечаен управник се сметат како трошоци на стечајната постапка,⁵⁵ кои се намируваат (исплаќаат) од имотот на должникот.⁵⁶

⁵² Етички кодекс за стечајни управници (С-90), точка 6.

⁵³ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 50.

⁵⁴ Етички кодекс за стечајни управници (С-90), точка 6 став 5 (нагласувањето е додадено)

⁵⁵ ЗС (Р-10), Член 134 (1) 2.

3. Привремениот стечаен управник е независен од државата

61. Привремениот стечаен управник не е орган на државата, ниту е државен службеник. Тој не добива надомест од државата и дејствува како професионалец кој дава стручни услуги коишто се регулирани. Привремениот стечаен управник, како и стечајниот управник, не дејствуваат во име и за сметка на државата, туку истите се грижат за имотот на должностник и заштита на правата на доверителите пред кои одговараат за својата работа.
62. Привремен стечаен управник може да се именува лице од редот на стечајните управници. За да може едно лице да биде именувано за стечаен управник (а со тоа и да биде именувано за привремен стечаен управник), Законот за стечај предвидува три услови кои треба да ги мора да бидат кумулативно исполнети:
- Физичкото лице да има стекнато лиценца за вршење на работата на стечаен управник;
  - Да биде регистриран во трговскиот регистрар како трговец поединец, јавно трговско друштво или друштво со ограничена одговорност кое има лиценца за стечаен управник и е регистрирано за вршење на дејноста од член 20 став 3 и
  - Да биде член на Комората на стечајни управници.
63. Сè со цел физичко лице да се стекне со лиценца за вршење на работи на стечаен управник, согласно член 24 став 1 од ЗС, потребно е да ги исполнува следниве услови:
- да е државјанин на Република Македонија;
  - да има положено испит со кој се стекнал со уверение за овластен стечаен управник и
  - да достави писмена изјава до Министерство за економија дека при вршење на работите на стечаен управник ќе ги применува правилата согласно Етичкиот кодекс и професионалните стандарди.
64. Фактот што регистрацијата во Централен регистар е услов за именување на лице како стечаен управник, укажува дека лицето извршува трговска дејност, а не извршува функција со јавно овластување. Набројувајќи ги формите во кои

---

⁵⁶ ЗС (R-10), Член 133 (1) и (2)

физичкото лице може да се регистрира, укажува дека истиот не е дел од државните органи.

65. Дополнително, стечајниот управник (а со тоа и привремениот стечаен управник), кој со извршување на должностите на стечаен управник предизвикува штета на стечајниот должник, доверителите или друга заинтересирана страна, е должен да ја надомести.⁵⁷ Државата нема улога во надоместувањето на штетата, на ист начин како што државата не го плаќа надоместокот за извршена работа на стечајниот управник. Стечајниот управник има право на награда за својата работа и право на надоместок за реално потребни трошоци, кои се исплатени веднаш по завршување на поединечните фази во стечајната постапка.⁵⁸ Висината на наградата на стечајниот управник се определува според висината на паричната вредност на намирувањето на побарувањето на стечајните доверители, процентот на намирување на стечајните доверители, сложеноста на стечајната постапка односно големината на стечајната маса, времетраењето на стечајната постапка, начинот на спроведување на стечајната постапка, односно дали се врши впарчување на имотот или се спроведува план за реорганизација, успешноста од спроведувањето на планот за реорганизација.⁵⁹ Конечно, Собранието на доверители ја одобрува исплатата на наградата и надоместокот на трошоци на стечајниот управител.
66. Привремениот стечаен управник има ограничен опсег на активности и дејствија коишто може да ги преземе. Така, според член 59 став 1 од ЗС, стечајниот судија го именува привремениот стечаен управник со Решение и на должникот му определува генерална забрана за располагање, а овластувањето за располагање со имотот на должникот го пренесува на привремениот стечаен управник. Во таков случај привремениот стечаен управник е должен: 1) да го штити имотот на должникот со сите соодветни средства; 2) да даде согласност на органите на управување на должникот, односно на должникот и доколку е трговец да го води деловниот потфат до донесување на решение за отворање стечајна постапка за да се избегне значително намалување на имот и 3) да испита дали должникот има средства што можат да се впаричат и се доволни за спроведување на стечајната постапка, за намирување на трошоците на стечајната постапка и побарувањата на доверителите. Дополнително, стечајниот судија може да побара од привремениот стечаен управник како експерт да испита дали се исполнети условите за отворање на стечајната постапка, односно дали должникот е неспособен за плаќање.⁶⁰
67. Од ова произлегува дека привремениот стечаен управник не е орган на државата, ниту дејствува во нејзино име, ниту пак државата го контролира. Привремениот

⁵⁷ ЗС (R-10), Член 26.

⁵⁸ ЗС (R-10), Член 37, став 1.

⁵⁹ ЗС (R-10), Член 37, став 3.

⁶⁰ ЗС (R-10), Член 58, став 2.

стечаен управник е лице кое ги презема сите активности за заштита на имотот на должникот, за што добива соодветна награда која не ја плаќа државата.

68. Од наведените причини, привремениот стечаен правник г-дин Саздовски не постапувал во име на Република Северна Македонија во предстечјајна реорганизација на ТЕ-ТО.

Г. БАРАЊЕ ЗА ИЗЗЕМАЊЕ НА СТЕЧАЈНИОТ СУДИЈА

69. Г-дин Костовски, останува на ставот дека постапката по однос на барањето на ГАМА, за изземање на стечајниот судија, е повредена.⁶¹ Во неговото Второ мислење, тој наведува дека наводно постои утврдена судска пракса за одложување на рочиштата сè до донесување на одлука по однос на барањето за изземање,⁶² иако не цитира ниту еден случај. Спротивно на тоа, не постои таква воспоставена судска пракса за одложување на рочиштата, туку практиката е да се даде пауза додека не се донесе одлука во однос на барањето за изземање. Таков вид на пауза е дадена кога ГАМА побарала изземање на стечајниот судија. За време на едночасовната пауза, барањето за изземање заедно со сите докази било доставено до заменик претседателот на судот. Исто така, од стечајниот судија била земена изјава во согласност со член 67 став 4 од Законот за парнична постапка.⁶³

70. Г-дин Костовски го критикува периодот од еден час како недоволно време за заменик- претседателот на судот да може да донесе одлука во врска со барањето за изземање, особено што заменик-претседателот на судот немал стручно познавање за предстечјајна реорганизација за да утврди дали стечајниот судија бил независен во конкретниот случај.⁶⁴ Меѓутоа, во ниту еден закон не постои одредба со која се бара лицето (претседател на суд или негов заменик) кој одлучува за изземање на судија, да има стручно познавање за предстечјајна реорганизација. За барањето за изземање на судија се одлучува по оцена на тврдењата дека постојат околности кои предизвикуваат сомнеж за независноста и непристрасноста на судијата, без разлика за каков вид на прашање се одлучува во наведената постапка. Од таа причина, не било неопходно заменик-претседателот кој одлучувал по барањето за изземање на стечајниот судија од страна на ГАМА, во предстечјната реорганизација на ТЕ-ТО, да има стручно познавање за предстечјајна реорганизација за да одлучи по наведеното изземање. Бидејќи ГАМА не поднесе докази заедно со барањето за изземање, еден час би било доволно време за да се одлучи по барањето за изземање.

⁶¹ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 61-65.

⁶² Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 63.

⁶³ Членот 67 став 4 од Законот за парнична постапка (**R-36**) гласи:

„ Пред донесување на решение за изземање ќе се земе изјава од судијата или од судијата – поротник чие изземање се бара, а по потреба ќе се извршат и други извиди.“

⁶⁴ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 64.

71. На крај, г-дин Костовски тврди дека изјавата дадена од страна на стечајниот судија била дадена по завршување на гласањето за Планот за реорганизација, а не во периодот на одложување на расправата за гласање за Планот за реорганизација.⁶⁵ Тоа што г-дин Костовски пропушта да го презентира, е дека согласно член 67 став 4 од Законот за парнична постапка, предвидено е дека пред да биде донесено решение за изземање, изјава од страна на судијата или судија-поротник чие изземање се бара, треба да се земе. Истата може да биде дадена усмено или писмено. Во конкретниот случај, несомнено произлегува дека стечајниот судија за време на одлагањето дал усмена изјава, а писмената изјава ја доставил подоцна.

72. Од тие причини, останувам на ставот дека нема повреда на постапката за изземање на стечаен судија.

Д. ЗА ЗАКАЖУВАЊЕТО НА РОЧИШТАТА ВО СТЕЧАЈНАТА ПОСТАПКА

1. Рочиштето на 14-ти јуни 2018 година беше соодветно

73. Г-дин Костовски погрешно заклучува дека „стечајниот судија одржал рочиште за разгледување на писмените приговори на доверителите, наместо рочиште за одлучување по предлогот и гласање за Планот за реорганизација во спротивност со Законот за стечај.“⁶⁶ Неговиот заклучок произлегува од погрешна анализа на член 215 – г (7) од ЗС.

74. Г-дин Костовски не се согласува со мојот став во моето Прво правно мислење, во коешто аргументирав дека член 215 – г (7) не му забранува на Судот да им дозволи на доверителите да ги достават своите забелешки на рочиштето за одлучување по предлогот и гласање за планот за реорганизација, иако во случајот на ТЕ-ТО, можеби ќе било поефикасно доколку стечајниот судија закажал посебно рочиште пред 05.06.2018 година.⁶⁷ Ставот на г-дин Костовски е дека член 215-г (7) забранува разгледување на писмените приговори од страна на доверителите на рочиштето за одлучување и гласање за планот за реорганизација и тврди дека приговорите можат да бидат разгледани само на посебно рочиште коешто треба да биде одржано пред рочиштето за одлучување и гласање за планот за реорганизација.

75. Ваквиот став на г-дин Костовски е погрешен, бидејќи јазикот којшто се користи во член 215-г(7) од ЗС е попустлив и предвидува дека „Во текот на претходната постапка стечајниот судија може да закаже рочиште на кое ќе се разгледуваат одредени прашања во врска со претходно изготвениот план за

⁶⁵ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 65.

⁶⁶ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 70.

⁶⁷ Прво експертско мислење на Ацо Петров, пара.101.

реорганизација.”⁶⁸ Овој попустлив јазик на одредбата го овластува стечајниот судија да закаже посебно рочиште за разгледување на одредени прашања поврзани со планот за реорганизација, вклучувајќи ги и писмените приговори на доверителите, но во никој случај не кажува дека наведените приговори не смеат да бидат разгледани на рочиштето за одлучување и гласање на планот за реорганизација.

76. Дотолку повеќе што позицијата на г-дин Костовски е директно контрадикторна на неговата позиција дека „стечајниот судија одлучил да одржи рочиште за разгледување на писмените приговори на доверителите само со цел да му овозможи на ТЕ-ТО да го измени Планот за реорганизација во спротивност со Законот за стечај.”⁶⁹ Во параграф 68 од неговото второ мислење, г-динот Костовски прво тврди дека писмените приговори на доверителите може да се разгледат на посебно рочиште, што имплицира дека таквите приговори можат да бидат прифатени од страна на должностникот и планот може да биде изменет по одржаната расправа. А потоа, во параграф 69, г-дин Костовски наведува дека согласно неговото мислење, Законот за стечај забранува било каква измена на претходно поднесениот План за реорганизација и дека стечајниот судија дозволил писмените приговори на доверителите на ТЕ-ТО да бидат разгледани на рочиштето за одлучување и гласање на Планот за реорганизација од 5ти јуни 2018, само за цел „да се овозможи на ТЕ-ТО да го измени планот за реорганизација спротивно на Законот за стечај.”⁷⁰
77. Поради наведените причини, останувам на ставот дека член 215-г(7) не му забранува на стечајниот судија да дозволи писмените приговори на доверителите да се разгледуваат на рочиштето за одлучување и гласање на планот за реорганизација, а стечајниот судија во случајот ТЕ-ТО постапил согласно со член 215-г (7) кога таа дозволила писмените приговори на доверителите по Планот за реорганизација на ТЕ-ТО, да бидат разгледани на рочиштето за одлучување и гласање на Планот за реорганизација, одржано на ден 5-ти јуни 2018 година, коешто е подетално образложено во моето Прво Мислење.⁷¹
78. Како што е наведено во моето прво мислење, во предстечајна реорганизација на ТЕ-ТО, рочиштето на 5-ти јуни 2018 година, е закажано како рочиште за одлучување по предлогот и гласање на планот од член 215 – д од Законот за стечај. Како што може да се види од содржината на Записникот од одржано рочиште на 05.06.2018 година,⁷² во форма на Собрание на доверители, предмет било разгледување на забелешките и писмените приговори од доверителите во врска со претходно изгответниот план за реорганизација.

⁶⁸ ЗС (R-10), Член 215-г (7).

⁶⁹ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 69.

⁷⁰ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 69.

⁷¹ Правно мислење на Ацо Петров, пара. 101.

⁷² Записник од одржано рочиште пред Основен Граѓански суд во Скопје во предмет заведен под 3 СТ-124/18, од ден 05.06.2018 (C-018)

79. Исто така од содржината на записникот за истото рочиште од 05.06.2018 година, очигледно е дека се присутни 90.19% од вкупно утврдените доверители со признаени побарувања и неспорно е дека ниту еден од присутните доверители не приговорил кога судот изготвил Решение за одржување на Собрание на доверителите за разгледување на забелешките и писмени приговори од доверителите, во однос на претходно изготвениот план за реорганизација.⁷³
80. Во неговото Второ мислење, г-дин Костовски наведува дека во моето Прво мислење сум донел заклучок дека: „Фактот што ниту еден од доверителите на ТЕ-ТО не приговарал на одржувањето на рочиште за разгледување на писмените приговори на доверителите во однос на планот за реорганизација” значи дека „оваа постапка на стечајниот судија е во согласност со Законот за стечај.”⁷⁴ Ова тврдење на г-дин Костовски е погрешно. Во моето Прво мислење објаснив дека “Видно од содржината на записникот за истото рочиште од 05.06.2018 година, присутни се доверителите со 90,19% од вкупно утврдените доверители со признаени побарувања (конституирајќи го потребниот кворум) и неспорно е дека никој од присутните доверители не приговарал кога судот донел решение да се одржи Собрание на доверителите за разгледување на забелешки и писмени приговори од доверителите во врска со претходно изготвениот план за реорганизација.”⁷⁵ Оттука, евидентно е дека јас единствено наведов дека ниту еден од доверителите присутни на рочиштето од 5-ти јуни не приговорил кога стечајниот судија го донел Решението за одржување на Собрание на доверителите за разгледување на забелешките и писмените приговори од доверителите во однос на претходно изготвениот План за реорганизација. Не донесов никакви заклучоци, како што тврди г-динот Костовски во своето Второ мислење.
81. Можам да додадам дека недостатокот на приговори од страна на доверителите, само по себе, не може да служи како цврст доказ дека стечајниот судија постапил согласно член 215-г (7) од Законот за стечај. Но, кога недостатокот од приговори е земен предвид заедно со непостоењето на забрана во член 215-г (7) од Законот за стечај за да стечајниот судија одлучи да се одржи рочиште за разгледување на забелешките и писмените приговори од страна на доверителите во однос на претходно изготвениот План за реорганизација, тогаш станува јасно дека таквото однесување на доверителите на рочиштето одржано на 5ти јуни 2018 година, не дава индикација дека наведеното Решение на стечајниот судија не било во согласност со член 215-г (7) од ЗС.
82. Не се согласувам со г-динот Костовски дека стечајниот судија одлучил да одржи рочиште за разгледување на писмените приговори на доверителите, за да му

⁷³ Записник од одржано рочиште пред Основен Граѓански суд во Скопје во предмет заведен под З СТ-124/18, од ден 05.06.2018 (C-018)

⁷⁴ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 72.

⁷⁵ Правно мислење на Ацо Петров, пара. 112.

дозволи на ТЕ-ТО повторно да го измени Планот за реорганизација спротивно на Законот за стечај.⁷⁶ Напротив, на ова рочиште беа разгледани забелешките и писмени приговори, а Планот беше дополнително изменет од страна на должникот ТЕ-ТО, согласно прифатените приговори, што е во корист, а не на штета на доверителите. Целта на дозволувањето доверителите да поднесат приговори по однос на планот за реорганизација, е да им се даде можност да укажат на било какви недостатоци во планот, кои недостатоци може подоцна да бидат корегирани од страна на должникот, доколку прифати дека приговорот или забелешката од страна на доверител е оправдан. Бидејќи ЗС не му забранува на должникот да го измени планот за реорганизација, во согласност со приговорите и забелешките на доверителите, не може да се наведе дека решението на стечајниот судија да одржи рочиште на кое ќе им се дозволи на доверители да ги аргументираат своите приговори, било мотивирано со намера стечајниот судија да му дозволи на должниот да го измени планот. Должникот има право да го измени планот во согласност со забелешките дадени од страна на доверителите, без разлика дали на нив им било дозволено да ги аргументираат своите приговори на рочиштето за одлучување и гласање по планот.

83. Исто така не се согласувам со ставот на Дејан Костовски дека должникот нема можност да го измени или дополнi Планот за реорганизација по добиените забелешки од доверителите. Напротив, доверителите ги прават забелешките за да бидат прифатени од должникот и потоа да се направат соодветни измени во Планот. Должникот има можност да го измени Планот во согласност со забелешките добиени од доверителите и без одржување на расправа за разгледување на забелешките.

84. Исто така г-динот Костовски греши во неговата аргументација дека консолидираниот текст на планот за реорганизација од бти јуни 2018 година е нов план за реорганизација, а не е корегиран/консолидиран текст на Планот за реорганизација.⁷⁷ Неговата аргументација е дека корегиран/консолидиран текст на планот за реорганизација од бти јуни 2018 година содржи промени кои „се однесуваат на класите на доверители, што повлекуваат низа други суштински промени“ и дека „оваа промена предизвикува голем број други промени во конзистентноста во остатокот од Планот за реорганизација.“⁷⁸ И навистина, споменатата промена е значајна и предизвика низа други конзистентни промени во остатокот од планот за реорганизација, но не е доволна за текстот од бти јуни да се квалификува како нов план за реорганизација, од причина што основата на планот останува идентичен.

---

⁷⁶ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 69.

⁷⁷ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 75.

⁷⁸ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 75.

2. Времето на рочиштето на 14ти јуни 2018 година, беше соодветно

85. Г-дин Костовски вели дека „на доверителите не им било оставено доволно време за да се запознаат со содржината на Планот за реорганизација од 06.06.2018 година“⁷⁹ пред рочиштето на ден 14.06.2018 година. Јас не се согласувам. При водење на судските постапки, еден од клучните принципи е принципот на процедурална економичност и ефикасност. Од аспект на водење на стечајната постапка, принципот на економичност и ефикасност на процесот значи брзо, успешно и квалитетно решавање на прашањата во стечајната постапка кога се решава за правата и интересите на доверителите како и на сите субјекти во постапката.
86. Исто така, судијата има широка дискреција во однос на закажување на рочиште, секако земајќи го предвид минимум периодот од 8 дена којшто се смета дека е потребен за да им се дозволи на странките доволно време да ги уживаат своите процедурални права.⁸⁰ Согласно распоредот на судијата и итноста на прашањата, рочиштата се закажани и не е сторена повреда во делот на закажување на рочиште за ден 14.06.2018 година, бидејќи е испочитуван минимум периодот од 8 дена.
87. За времетраењето на целокупната постапка, судот се грижи за заштита на правата на странките по службена должност. При закажувањето на рочиштата, судијата ја зема предвид сложеноста на материјалот што треба да се разгледа, соодветниот распоред на застапниците на странките како и итноста на расправаните прашања.

3. Исполнувањето на рокот од 8 дена од денот на одложување на рочиштето до денот на новото рочиште

88. При закажување на рочиштето, рокот предвиден со Законот за парнична постапка, од најмалку 8 дена бил испочитуван. По завршување на рочиштето на ден 05.06.2018 година, следното рочиште е закажано за 14.06.2018 година. Г-дин Костовски погрешно наведува дека рочиштето е закажано со поднесување на планот за реорганизација. Дополнително, се работи за доставување на корегиран план, а не на комплетно нов план за кој е потребен подолг временски период за да може да се запознае со содржината на истиот.
89. Во параграф 74 од неговото Второто мислење, г-дин Костовски наведува дека одложувањето на рочиштето од 05.06.2018 година било направено сè со цел да му

⁷⁹ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 76.

⁸⁰ Член 108 (1) од Законот за парнична постапка (ЗПП) којшто се применува како стандарно правило врз основа на член 7 од Законот за стечај според кој: 1) Судот може да го одложи рочиштето кога тоа е потребно заради изведување на докази или кога за тоа постојат други оправдани причини. Новото рочиште ќе се одржи во рок од најмалку осум дена, односно во рок од најмногу 45 дена од денот кога рочиштето било одложено. (2) Кога ќе се одложи рочиштето, судот веднаш на присутните ќе им го сооптиши местото и времето на новото рочиште. [...]

се овозможи на ТЕ-ТО да направи суштествени измени во планот за реорганизација, непосредно пред гласањето за истиот.⁸¹ Не се согласувам со мислењето на г-дин Костовски од овој параграф и останувам на мојот став дека одложувањето било направено сè со цел да се подготви пречистениот текст оди планот за реорганизација, како и за доверителите да имаат подобар увид во текстот на планот по усвоените забелешки од страна на должностникот, тогаш доверителите ќе гласаат за тој пречистен текст на планот, на рочиштето закажано за ден 14.06.2018 година.

90. Исто така г-динот Костовски по грешка го смета планот за предсечајна реорганизација како нов докази и поради таа причина Судот мораше да им даде на доверителите рок од минимум 8 дена да ја преиспитаат консолидираната верзија на планот пред да се одржи рочиште за одлучување и гласање по планот, на ден 14-ти јуни 2018 година. Бидејќи консолидираниот план беше доставен до доверителите на 8-ми јуни 2018 година, расправата не можеше да се одржи на 14-ти јуни, затоа што станува збор за период од само неколку дена од денот на доставување на консолидираниот текст.⁸²
91. Според Законот за парнична постапка докази се: јавни исправи, увид, вештаци, сведоци и изјава на странките.⁸³ Планот за реорганизација воопшто не може да се смета како доказ во предстечајната реорганизација бидејќи е предмет на одлучување, а не доказно средство во смисла на Законот за парнична постапка. Поради таа причина, рокот од минимум 8 дена од член 108 од Законот за парнична постапка за одложување на рочиштето не се пресметува од денот кога Консолидираната верзија на планот била доставена до странките, туку од денот кога Судот го најавил рочиштето, а тоа е од 5-ти јуни 2018 година. Стечајниот судија го испочитувал член 108 од Законот за парнична постапка, бидејќи од 5-ти јуни 2018 година до 14-ти јуни 2018 година се поминати повеќе од 8 дена.
92. Од тие причини, останувам на ставот искажан во моето Прво мислење, дека водењето на постапката е согласно ЗС, а закажувањето на рочиштата е согласно Законот за парнична постапка.

---

⁸¹ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 74.

⁸² Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 76.

⁸³ Член 212, 215, 220, 235 и 249 од Закон за парнична постапка (R-36)

IV. ПЛАНОТ ЗА РЕОРГАНИЗАЦИЈА НА ТЕ-ТО

А. ДОСТАПНИ ИНФОРМАЦИИ НА ДОВЕРИТЕЛИТЕ НА ТЕТО И ПРЕГОВОРИТЕ ПОМЕЃУ НИВ И ТЕ-ТО

93. Г-дин Костовски тврди дека „на доверителите на ТЕ-ТО не им биле ставени на располагање информации за Планот за реорганизација од 06.06.2018 година, ниту пак се воделе преговори.“⁸⁴ Оваа изјава на г-дин Костовски е погрешна поради две причини.
94. Прво, изјавата е последица на ставот на г-динот Костовски дека пречистениот текст на Планот за реорганизација на ТЕ-ТО од 06.06.2018 (Доказ С-14) претставува комплетно нов План, комплетно независен од Планот за реорганизација, поднесен заедно со Предлогот за започнување на постапка за предстечајна реорганизација на ТЕ-ТО на 24ти април, 2018 година (Доказ С-13). Тврдењето на г-динот Костовски дека пречистениот текст на Планот за реорганизација на ТЕ-ТО од 06.06.2018 година претставува нов план кој треба да биде преговаран заедно со доверителите, е погрешен, од причина што е изменета верзија на Планот од 26.04.2018 година, единствено изменет и дополнет во согласност со прифатените забелешки дадени од страна на доверителите. Согласно логиката на г-дин Костовски, прифаќањето на забелешките на доверителите во врска со Планот за реорганизација од страна на должностникот ТЕ-ТО, би требало да води кон нови преговори со истите тие доверители. Едноставно, согласно Законот за стечај, не постои обврска и потреба за ТЕ-ТО да преговара со доверителите на пречистениот План за реорганизација, бидејќи преговорите веќе претходно биле спроведени.
95. Второ, Г-дин. Костовски не наведува никакви аргументи зошто кореспонденцијата помеѓу ТЕ-ТО и доверителите подетално наведена во став 87 од Второто стручно мислење на г. Костовски, не претставува доволен доказ за достапноста на информациите до доверителите. Г-дин Костовски целосно ги отфрла доказите за преговорите меѓу ТЕ-ТО и доверителите кои му претходеа на Планот за реорганизација од 24.04.2018 година и наместо тоа тврди дека имало нови преговори меѓу ТЕ-ТО и доверителите по пречистениот текст на планот од 06.06.2018 година. Ваквото тврдење на г-дин Костовски е спротивно на фактичкиот напредок на постапката за предстечајна реорганизација на ТЕ-ТО, каде што немало преговори меѓу ТЕ-ТО и доверителите според пречистениот текст на Планот, бидејќи такви преговори не се предвидени во Законот за стечај. Доверителите активно учествуваа во постапката на предстечајна реорганизација на ТЕ-ТО, даваа писмени забелешки на планот за реорганизација, ги образложија забелешките на расправа и ТЕ-ТО ги усвои најголем дел од ваквите забелешки. Оттука, заклучувам дека доверителите ги имале сите потребни информации за да можат да гласаат во

⁸⁴ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара.86

однос на планот за реорганизација и на ниту еден начин не им биле повредени во текот на постапката, ниту пак бил повреден ЗС.

Б. ТРЕТМАН НА ПОБАРУВАЊАТА, ВКЛУЧУВАЈКИ ГИ ПОБАРАЊАТА НА ГАМА

96. Г-дин Костовски не се согласува со моето мислење, дека стечајниот судија не направил грешка при вклучувањето на долгот на ТЕ-ТО кон ГАМА во одобрениот план за реорганизација.⁸⁵ Г-дин Костовски тврди дека одредбите од членовите 215-д и член 144 од ЗС се применуваат само за неспорни побарувања. Врз основа на тоа, тој заклучува дека тие одредби не се применливи за побарувањето на ГАМА. Тој исто така тврди дека „побарањето на ГАМА доспеало на 31-ви март 2012 година и било оспорено од страна на ТЕ-ТО, поради што се водела парнична постапка пред Основниот граѓански суд Скопје.“⁸⁶
97. Не се согласувам со тврдењето на г-дин Костовски дека одредбите од членовите 215-д и член 144 од Законот за стечај не се применливи за побарувањето на ГАМА.
98. Прво, г-дин Костовски греши кога тврди дека барањето на ГАМА „доспеало на 31-ви март 2012 година.“⁸⁷ Ваквото тврдење е контрадикторно на тврдење што самиот тој го наведува, имено дека по однос на наведеното побарање имало судски спор помеѓу ГАМА и ТЕ-ТО. Одбраната на ТЕ-ТО во парницата беше дека побарувањето не е доспеано.⁸⁸ Во отсуство на правосилна судска пресуда со која ќе се утврди постоењето на побарувањето и кога тоа доспева, г-дин Костовски нема основа да тврди дека побарувањето „доспеало на 31-ви март 2012 година.“ Бидејќи во времето на усвојувањето на планот, ТЕ-ТО го призна главното побарување на ГАМА, според член 215-д (1), ТЕ-ТО исто така, беше обврзан да признае дека побарувањето на ГАМА доспеало на денот кога бил одобрен планот за реорганизација (иако ТЕ-ТО ја оспори доспеаноста на побарувањето во граѓанската парница), што доведе до последица да не се пресмета затезна камата на побарувањето на ГАМА.
99. Погрешна е и изјавата на Костовски дека член 215-д(1) од ЗС не се применува на побарувањето на ГАМА бидејќи побарувањето на ГАМА било оспорено. Барањето на ГАМА не е оспорено во однос на основната главнина во Планот за реорганизација на ТЕ-ТО. Напротив, ТЕ-ТО го вклучи ваквото побарување во планот за реорганизација и со тоа го призна истото, што е подетално елаборирано во параграфите 131 до 138 од моето Прво мислење. Фактот што ТЕ-ТО го оспори

⁸⁵ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 89.

⁸⁶ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 89.

⁸⁷ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 89.

⁸⁸ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара. 89.

побарувањето на ГАМА во парница која започна многу пред предстечјната реорганизација, не го спречува ТЕ-ТО да го признае побарувањето во Планот за реорганизација. Од моментот на донесување на Планот, главнината на побарувањето на ГАМА е регулирана со планот, и парницата помеѓу ГАМА и ТЕ-ТО во врска со главнината станува беспредметна. ГАМА можеше само да води судски спор за каматата. Затоа, останувам на мојот став дека делот 215-д(1) се применува на побарувањето на ГАМА.

100. Тврдењето на г-дин Костовски дека „со оглед на тоа што судскиот спор помеѓу ГАМА и ТЕ-ТО бил во тек, ТЕ-ТО морал да изврши резервација на средства за исплата на побарувањето на ГАМА (главен долг и законска затезна камата) во Планот за реорганизација согласно Член 215-б (1) алинеја 2 точка 3“ е погрешен.⁸⁹ Погрешно е затоа што го игнорира фактот дека ТЕ-ТО ја признал главнината на побарувањето на ГАМА во Планот за реорганизација. Со вклучувањето на главното побарување на ГАМА во Планот за реорганизација, ГАМА го доби тоа што би добила во парницата: нејзиното побарување да се намири како дел од планот за реорганизација на ТЕ-ТО. Дури и ако ТЕ-ТО направил резервација на средства за намирување на побарувањето на ГАМА, тие средства немало да бидат во номиналниот износ на побарувањето, туку во однос на Планот за реорганизација.
101. Второ, тврдењето на Костовски дека „одредбите од членовите 215-д и членот 144 од Законот за стечај не се применливи за побарувањето на ГАМА“ првенствено се заснова на неговата погрешна оценка дека побарувањето на ГАМА „стасало“ на 31 март 2012 година. Оттука и тврдењето засновано на таква погрешна премиса е погрешно.
102. Г-дин Костовски погрешно наведува дека во Решението за одобрување на планот за реорганизација на ТЕТО од 14 јуни 2018 година (С-015), „од една страна, стечајниот судија го одобрил вклучување и отпишувањето на 90% од побарувањето на ГАМА (без признаена законската затезна камата), а од друга страна, преостанатиот дел од побарувањето ја услови со правосилно завршување на судската постапка помеѓу ГАМА и ТЕ-ТО.“⁹⁰ Г-дин Костовски се потпира на делот за образложение од Решението, каде што Судот ја образложи својата одлука за одобрување на Планот.⁹¹ Понатаму, г-дин. Костовски погрешно тврди дека „Со горенаведеното условување на исплатата на побарувањето на ГАМА со правосилното завршување на судскиот спор, стечајниот судија постапил во спротивност со член 239 од Законот за стечај, согласно кој правосилното судско решение со која се одобрува планот за реорганизација е извршна исправа, и по неговата правосилност, одредбите од содржинскиот дел на планот стануваат задолжителни за сите учесници.“⁹² Ваквото

⁸⁹ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара.90

⁹⁰ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара 93

⁹¹ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара 93

⁹² Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара 94

тврдење на г-динот Костовски е погрешно. Решението за одобрување на Планот за реорганизација на ТЕТО од 14 јуни 2018 година (С-015) е извршна исправа (*titulus executionis*). Она што е извршно во Решението е диспозитивниот дел (страници 1-15), а не Образложението (страници 15-40). Затоа, г-дин Костосвски погрешно се потпира на наведениот дел од Образложението на Решението,⁹³ кога заклучува дека „стечајниот судија постапил спротивно на член 239 од Законот за стечај, според кој секоја правосилна судска одлука со која се одобрува план за реорганизација претставува извршно исправа.”⁹⁴ Решението за одобрување на Планот за реорганизација на ТЕТО од 14 јуни 2018 година (С-015) е извршна дело (*titulus executionis*), како што е изрично предвидено на страница 15 од истата⁹⁵ и затоа член 239 од Законот за стечај не е повреден од стечајниот судија.

103. Дури и ако побарувањето на ГАМА беше спорно, Планот за реорганизација на ТЕ-ТО вклучува средства за надмирување на побарувањето на ГАМА. Според член 215-б (1) 2) точка 3 од Законот за стечај, содржината на Планот во предстечајна реорганизација, мора да содржи податоци за износот на пари или имот што ќе послужи за целосно или делумно намирување на класите на доверители, вклучувајќи ги и обезбедените и необезбедените доверители, како и средствата резервирани за доверителите чие побарување е оспорено, постапка за намирување на доверителите и временска динамика на плаќање. Неспорните побарувања се вклучени во Планот за плаќање, а средствата се резервирани за спорните побарувања. За секој доверител поповоно е побарувањето да се признае и да се намири директно според Планот, а да не му се резервирани средства во ист износ, така што по судски спор би ја добил истата сума што би ја добил доколку побарувањето било призnaено и вклучено во планот.

104. Конечно, одредбата од член 144 од Законот за стечај, која предвидува дека стечајните доверители можат да ги остварат своите побарувања спрема должникот само во стечајна постапка, ја одразува суштината на колективното намирување на доверителите во стечајната постапка. Целта на спроведување на предстечајната реорганизација или отворање стечајна постапка над должникот се остварува само доколку во таа постапка се опфатени сите побарувања спрема сите доверители на должникот. Оттука, член 144 од Законот за стечај се применува и за побарувањето на ГАМА, чиј главен износ е признаен во Планот за реорганизација на ТЕ-ТО.

---

⁹³ Во пара.93 од неговото Второ мислење, г-дин Костовски го цитира делот на Образложението од Решението (С-015) коешто се наоѓа на страна 38.

⁹⁴ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара 94,

⁹⁵ Решението за одобрување на Планот за реорганизација на ТЕ-ТО од 14-ти јуни 2018, (С-015), страна 15.

В. ПЛАНОТ ЗА РЕОРГАНИЗАЦИЈА НА ТЕ-ТО ВКЛУЧУВА ГОДИШНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ОД ПРЕТХОДНИТЕ ПЕТ ГОДИНИ СО МИСЛЕЊЕ НА РЕВИЗОРОТ

105. Г-дин Костовски во неговото Второ мислење тврди дека планот за реорганизација на ТЕ-ТО „исто така бил нецелосен поради тоа што ТЕ-ТО не приложил годишен финансиски извештај за 2017 година, иако бил должен согласно за Законот за стечај да достави годишни финансиски извештаи од претходните пет години (од 2012 до 2017 година), со мислење на ревизор.”⁹⁶ Според неговото мислење, чл. 215-б(1) алинеја 10 е прекршена, бидејќи во планот не е вклучен годишниот финансиски извештај за 2017 година со мислење на ревизор.
106. Ова тврдење на Г-дин Костовски е погрешно од две причини.
107. Прво, г-дин Костовски погрешно пресметува кои се претходните пет години за кои треба да се доставуваат финансиски извештаи со мислење на ревизорот. Тој уредно наведува дека првата од петте години е 2012. Следните четири години се 2013, 2014, 2015 и 2016. И навистина, планот за реорганизација на ТЕ-ТО вклучува Финансиски извештаи со ревизорско мислење за 2012, 2013, 2014, 2015 и 2016 година.⁹⁷
108. Второ, беше невозможно ТЕ-ТО да достави финансиски извештај со мислење на ревизор за 2017 година, бидејќи рокот за изготвување и доставување на таков извештај, беше 30-ти јуни 2018 година, кој е повеќе од два месеца од денот на доставувањето на Предлогот со Планот за реорганизација до Судот.

Г. РОК ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПЛАНОТ ЗА РЕОРГАНИЗАЦИЈА

109. Во Второто мислење, г-дин Костовски наведува дека погрешно сум го протолкувал членот 215-б (1) 2) алинеја 13 од ЗС, во врска со тоа кога може да се направи исклучок од рокот за спроведување на план за реорганизација од 5 години кој се однесува до одлагање на наплатата на побарувањата на необаведените доверители.⁹⁸
110. Понатаму, Г-дин Костовски тврди дека од содржината на член 215-б (1) 2) алинеја 13 од ЗС, јасно произлегува дека исклучокот во однос на рокот од 5 години се однесува на „побарувањата на доверителите по основа на долгочочни заеми или кредити земени пред предстечајна реорганизација и други побарувања (на пр.

---

⁹⁶ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара.37.

⁹⁷ Види: Консолидирана верзија на Планот за реорганизација на ТЕ-ТО АД Скопје, бр.0302-685 од 06.06.2018 година (С-014), страна 61

⁹⁸ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара.103

трошоци) кои настанале во врска со тие заеми, кредити или инструментите за нивно обезбедување.“⁹⁹

111. Тврдењето на г-динот Костовски е спротивно на текстот на член 215-б (1) 2) алинеја 13 од Законот за стечај, кој гласи:

„рок на спроведување на планот за реорганизација кој не може да биде подолг од пет години, освен во случај кога мерките за спроведување на планот за реорганизација се однесуваат на предвидена отплата на побарувањата на рати, измена на датумите на достасување, каматни стапки или други услови на заемот, кредитот или другото побарување или инструментите за обезбедување, периодот на отплата на кредитот или заемот земен во текот на претходната постапка или во согласност со планот за реорганизација, како и роковите на достасување на издадените должнички хартии од вредност.“

112. Во обид да аргументира дека моето толкување на член 215-б (1) 2) алинеја 13 од Законот за стечај, г-дин Костовски всушност ја менува содржината на споменатата законска одредба, па по зборовите „или други побарувања“ тој ја дадава квалификацијата дека тоа е за „и други побарувања (на пр. трошоци) што настанале во врска со тие заеми, кредити или инструменти за нивно обезбедување“.„¹⁰⁰

113. Правната терминологија е „или друго побарување“, а не „и други побарувања“ кои следат по побарувањата врз основа на долгорочни заеми и кредити како што погрешно наведува г-дин Костовски. Со самиот збор „или“, а не „и“ како што наведува г-дин Костовски, Законот за стечај недвосмислено го издвојува ова побарување како посебно побарување од побарувањата по основ на заеми и кредити, а уште помалку дека овие побарувања претставуваат трошоци кон побарувањата за заеми и кредити. На овој начин нема примена на принципот на набројување, туку се остава поширока можност. Никаде во член 215-б (1) 2) алинеја 13 од Законот за стечај не се користи терминот трошоци, односно дека овие побарувања претставуваат трошоци кои се поврзани со побарувања врз основа на долгорочни заеми и кредити.

114. Преку оваа измена на текстот на 215-б (1) 2) алинеја 13 од Законот за стечај, г-дин Костовски го менува значењето на оваа законска одредба, со јасна цел да докаже дека зборовите „или други побарувања“ се всушност побарувања кои настанале во врска со долгорочни заеми, кредити или инструменти за нивно обезбедување. Толкувањето на законските одредби не може да се врши на начин што ја менува содржината на законската одредба, туку треба да го определи значењето на законската одредба со содржината како што е донесена во Законот. А одредбата од член 215 (1) 2) алинеја 13 од Законот за стечај ги предвидува следните исклучоци, во кои рокот за спроведување

⁹⁹ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара 103

¹⁰⁰ Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара 103

на планот за реорганизација може да биде подолг од пет години, кога станува збор за: „отплата на побарувањата на рати или промена на датумите на достасување, каматните стапки, другите услови на заемот, кредитот или други побарувања или инструменти за обезбедување“. Потребно е да се нагласи дека дури и ако се смета дека листата на исклучоци во член 215-б (1) 2 алинеја 13 од ЗС е премногу широк, сепак доверителите имаат механизам да спречат неразумно долг рок на отплата во план, бидејќи доверителите можат да гласаат против таквиот план. Должината на рокот на отплата не е само привилегија на должникот, туку треба и одобрување од доверителите. Според тоа, слободата на должникот да го предложи рокот на отплата е во согласност со слободата да прилагоди план за кој тој очекува дека ќе наиде на одобрување од доверителот и ќе овозможи деловниот потфат да продолжи.

115. На самиот крај, потребно е повторно да се констатира дека не постои можност за примена на одредбите за роковите од Предлог-законот за инсолвентност во однос на толкувањето на роковите за спроведување на планот за реорганизација. Повторно, следејќи ја оваа логика, се создава апсурдна ситуација во која рокот за спроведување на план за реорганизација се толкува според правила за кои ниту една од страните не знаела дека се планира да се донесат, ниту пак се донесени. Слободата да се определи рокот на отплата се усогласува со слободата на должникот да подготви план за реорганизација за кој очекува дека ќе има одобрение од доверителот.

Д. НЕСПРОВЕДЛИВОСТ НА ПЛАНОТ ЗА РЕОРГАНИЗАЦИЈА НА ТЕТО ПОРАДИ ДАНОЧНИ ИМПЛИКАЦИИ

116. Не постои конкретна обврска според Законот за стечај да се вклучат даночните импликации во Планот за реорганизација. ЗС не го предвидува третманот на данокот на добива на отписите и не утврдува како тие би требало да бидат адресирани во финансиските проекции кои се вклучени во планот за реорганизација.

117. Член 65(5) од предлог-законот за инсолвентност предвидува: „За износот на остварениот приход од отпишани обврски согласно одобрениот план за реорганизација, му се намалува даночната основа за плаќање на данокот на добивка.“¹⁰¹ Ова може да значи дека законодавецот сака да ја разјасни постојната неизвесност за тоа како се прикажуваат отписите во плановите за реорганизација.

V. ИСХОД ОД ХИПОТЕТИЧКАТА СТЕЧАЈНА ПОСТАПКА НА ТЕ-ТО

A. НЕ ПОСТОИ ОБВРСКА ЗА ПРЕДВИДУВАЊЕ НА СПОРЕДБА

118. Г-дин Костовски изразува несогласување со моето прво мислење, според кое ТЕ-ТО немал обврска да вклучи во Планот за реорганизација детална анализа зошто

¹⁰¹ Предлог-закон за инсолвентност (C-151), Член 65(5)

реорганизацијата била поповолна опција за намирање на побарувањата на необезбедените доверители, во споредба со впаричувањето (продажба) на имотот на должникот.¹⁰² Притоа, г-дин Костовски не негира дека нема одредба во ЗС што би му наметнала таква обврска на должникот при изготвувањето на планот.

119. Според г-дин Костовски, обврската да се вклучи во планот за анализа зошто реорганизацијата била поповолна опција за намирање на побарувањата на необезбедените доверители, во споредба со впаричување (продажбата) на имотот на должникот, произлегува од Националните стандарди за стечајната постапка од 2006 година, односно од „Професионален стандард за минимални податоци кои треба да ги содржи планот за реорганизација кој го поднесува стечајниот управник.“ Како што веќе беше образложено погоре, во параграф 13 на ова мислење, споменатиот професионален стандард се применува само на планот за реорганизација во стечајната постапка, според кој Собранието на доверители одлучува на извештајно собрание.
120. Стандартот е донесен во 2006 година, односно 7 години пред воведувањето на предстечајната еорганизација во ЗС и не може да се применува во постапката за предстечајна реорганизација. Стандартот по својата содржина е целосно дизајниран за потребите на отворена стечајна постапка, во која се именува стечаен управник и каде на доверителите им се нуди можност да изберат помеѓу две опции за стечај на должникот: ликвидација и впаричување (продажба) на имот на должникот или реорганизација на должникот. Ваков план се доставува до Собранието на доверители на извештајното собрание од стечајниот управник кој се именува по отворањето на стечајната постапка. Во предстечајната реорганизација нема отворена стечајна постапка, нема стечаен управник, нема ниту извештајно собрание. Неприменувањето на овој професионален стандард за предстечајна реорганизација на ТЕ-ТО значи дека должностникот ТЕ-ТО, немал обврска да вклучи во планот детална анализа на потенцијално поповолни начини за намирање на доверителите.

Б. СИМУЛАЦИЈА НА ПОСТАПКАТА ЗА ПРОДАЖБА НА ИМОТОТ НА ТЕ-ТО ВО ЛИКВИДАЦИОНА ПОСТАПКА И ВПАРИЧУВАЊЕ ВО ПОВЕДЕНА СТЕЧАЈНА ПОСТАПКА.

121. Сериозна потешкотија при пресметката за тоа што би добиле доверителите доколку ТЕ-ТО отиде во стечај, е тоа што не постои проценка на имотот на ТЕ-ТО, што би послужило како основа за калкулацијата. Инаку, ваквата проценка е задолжителна во отворена стечајна постапка и според тоа се калкулира процентот на остварување на продажбата на имотот на должникот. Моето искуство е дека проценетата вредност е значително пониска од сметководствената вредност на имотот.

---

¹⁰² Второ експертско мислење на Дејан Костовски, пара.77

122. Пресметката на г-дин Костовски е направена без проценета вредност на имотот на ТЕ-ТО. Поради тоа, мое мислење е дека пресметката на г-динот Костовски е шпекулативна и не можеме да ја знаеме ниту приближната пазарна вредност што би се добила при продажбата на имотот на ТЕ-ТО.
123. Во параграфите 111 и 112 од Второто стручно мислење, г-дин Костовски го пресметува намирувањето на доверителите по ликвидацијата на имотот на ТЕ-ТО по сметководствена вредност од 10.742.489.910 денари.
124. Како што е наведено во моето Прво мислење, треба да се има предвид дека во отворена стечајна постапка се изготвува проценка на имотот на должникот, но наддавањето на електронска аукција во стечајна постапка започнува од 0 (нула) и е невозможно е да се знае колкава би била понудата на одреден потенцијален купувач, доколку таквиот купувач воопшто се јави.
125. Имајќи предвид дека над одреден субјект е отворена стечајна постапка и со тоа е намалена добрата волја на тој субјект, потенцијалните купувачи често нудат до 30% од проценетата вредност на имотот. Во мојата долгогодишна кариера како стечаен управник процентот на остварени средства од продажбата на имотот на стечајниот должник, ретко надминува 30%.¹⁰³

**Пресметка за намирување
на доверителот при ликвидација на имотот на ТЕ-ТО**

126. Мојата пресметка на веројатното намирување на доверителот при ликвидација на имотот на ТЕ-ТО, е следната:

- Сметководствена вредност на имотот - 10.742.489.910,00 денари
- При ликвидација на имотот со понуда од 30% од сметководствената вредност, се добива вкупен износ од 3.222.746.997,00 денари како износ за намирување на доверители.
- Први во редот за намирување се доверителите со обезбедени побарувања, чии побарувања изнесуваат 3.299.269.285,00 денари

---

¹⁰³ Така, на пример, во стечајна постапка I CT-2360/14, I CT-2413/14 и I CT-2449/14, имотот на стечајниот должник Жито Скопје, кој бил проценет на 310.173.334,00 денари бил продаден за 60.000.000,00 денари што е 19,34% од проценетата вредност. (R-76).

Ред. Број	Доверители со обезбедени побарувања	Побарување	Намирување – 97,68%
1	Комерцијална Банка	136.716.793,00	133.545.823,00
2	Ландес Банка Берлин	3.162.552.492,00	3.089.201.173,00
	Вкупно	3.299.269.285,00	3.222.746.996,00

- Со износот од 3.222.746.996,00 денари добиен при продажба на имотот со 30% од сметководствената вредност најпрво се намируваат доверителите со обезбедени побарувања. Бидејќи нивните побарувања се во вкупен износ од 3.299.269.285 денари, тие се намируваат со 97,68%.
- При ваквото намирување не преостануваат средства за намирување на останатите доверители, вклучувајќи ја и ГАМА.
- Вреди е да се напомене дека во сите овие калкулации не се вклучени ниту едни трошоци кои произлегуваат во стечајната постапка, а кои имаат приоритет при нивната исплата и дополнително би го намалил износот на намирување на доверителите (трошоци за обезбедување на имот, за тековни-режиски трошоци, за ангажирани лица, награда на стечаен управник итн).
- Податоците за побарувањата на доверителите се земени онака како што тие се предвидени со Планот за реорганизација на ТЕ-ТО.

В. ДОКОЛКУ ТЕ-ТО ВЛЕЗЕШЕ ВО РЕДОВНА СТЕЧАЈНА ПОСТАПКА, ДАЛИ ГАМА БИ МОЖЕЛА ДА ПОБАРА ЗАТЕЗНА КАМАТА ДО ПОЧЕТОКОТ НА СТЕЧАЈНАТА ПОСТАПКА? ИЛИ ДАЛИ ПОБАРУВАЊЕТО БИ ДОСПЕАЛО САМО НА ДАТУМОТ НА ОТВОРАЊЕ НА СТЕЧАЈНАТА ПОСТАПКА, ОЗНАЧУВАЈЌИ ДЕКА НЕМА ЗАТЕЗНА КАМАТА ЗА ГАМА?

127. Во таков случај, доколку ГАМА барака затезна камата до почетокот на стечајната постапка, според ЗС, ќе зависи од стечајниот управник дали тој ќе признае побарувањето на ГАМА како доспеано пред почетокот на новата стечајна постапка, или истиот ќе го оспори побарувањето за затезна камата.¹⁰⁴ Тоа повеќе не би зависело од ТЕ-ТО.

Скопје

Ацо Петров – стечаен управник

¹⁰⁴ ЗС (R-10), Член 89